

Ministerul Energiei

APROB,
Ilie-Gavril BOLOJAN
PRIM-MINISTRU, INTERIMAR

M E M O R A N D U M

De la: Ilie - Gavril BOLOJAN, ministrul energiei, interimar

Avizat: Oana - Clara GHEORGHIU, viceprim-ministru, interimar

CSEKE Attila, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, interimar
Alexandru NAZARE, ministrul finanțelor, interimar

Tema: "Acordul de principiu cu privire la transferul pachetului de acțiuni detinut de statul român reprezentat prin Ministerul Energiei la Societatea Electrocentrale București S.A. către Municipiul București, în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat".

I. Introducere

În baza OUG nr. 61/2017 pentru aprobarea unor măsuri privind mandatarea Ministerului Energiei pentru transferul unor pachete de acțiuni deținute de către statul român la societățile producătoare de agent termic la unitățile administrației publice locale în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat ("OUG nr.

61/2017”), Consiliul General al Municipiului Bucuresti a aprobat Hotararea nr. 271/30.07.2025 prin care solicita Guvernului Romaniei aprobarea transferului pachetului de actiuni detinut de Statul Roman prin Ministerul Energiei la S.C. Electrocentrale Bucuresti S.A. (**“Elcen”**) in vederea infiintarii si organizarii serviciului public de alimentare cu energie termica in sistem centralizat.

Ca urmare a solicitarii formulate de Municipiul Bucuresti, prezentul Memorandum prezinta generic situatia serviciului public de alimentare cu energie termica la nivelul Municipiului Bucuresti, argumentele pentru care solutia transferului de actiuni emise de Elcen de la Statul Roman catre Municipiul Bucuresti care are un cadru legal aplicabil, asigura beneficii majore pentru populatia Municipiului Bucuresti, raspunde unui interes general cu caracter social si conduce la evitarea unor deficiente majore ale sistemului public de alimentare cu energie termica la nivelul capitalei Romaniei. Totodata, prezentul Memorandum prezinta la final o serie de propuneri supuse aprobarii Guvernului care vizeaza in principal acordul cu privire la transfer, actiunile care trebuie realizate, autoritatile/institutiile publice responsabile precum si termenele alocate in vederea atingerii obiectivului de transfer actiuni detinute de statul roman prin Ministerul Energiei la Elcen catre Municipiul Bucuresti in vederea asigurarii securitatii energetice la nivel local, stabilitatii, sigurantei, predictibilitatii, continuitatii si eficientei serviciului public de termoficare la nivelul Municipiului Bucuresti.

II. Serviciul public de alimentare cu energie termica. Cadrul general.

În România, **serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat** reprezintă un serviciu public de interes general care face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice si care cuprinde totalitatea activitatilor desfasurate in scopul alimentarii centralizate cu energie termica a cel puțin 2 utilizatori racordati la sistemul de alimentare centralizata cu energie termica (**“SACET”**), desfasurat in conditii de eficienta economica; serviciul public de alimentare cu energie termica este reglementat de Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 (**“Legea nr. 51/2006”**), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, republicată (**“Legea nr. 325/2006”**).

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 325/2006, principalele activități ce compun acest serviciu sunt următoarele:

- Producerea energiei termice;
- Transportul energiei termice;
- Distribuția energiei termice;
- Furnizarea energiei termice.

La același alineat, legea prevede că aceste activități sunt „**desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau asociațiilor de dezvoltare comunitară**, după caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.”.

În continuare, la art. 2, alin. (2), legea clarifică faptul că activitatea de alimentare publică cu energie termică în sistem centralizat se realizează „**prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară, denumit în continuare SACET**”.

Sistemul de Alimentare Centralizat cu Energie Termică - SACET este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând din construcții, instalații, echipamente, dotări specifice și mijloace de măsurare destinat producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localităților, care cuprinde:

- a) centrale termice sau centrale electrice de termoficare;
- b) rețele de transport;
- c) puncte termice/stații termice;
- d) rețele de distribuție;
- e) construcții și instalații auxiliare;
- f) bransamente, până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor;
- g) sisteme de măsură, control și automatizare.

Principiile ce guvernează serviciul public de alimentare cu energie termică sunt următoarele:

- utilizarea eficientă a resurselor energetice;
- dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale;
- diminuarea impactului asupra mediului;
- promovarea cogenerării de înaltă eficiență și utilizarea surselor noi și regenerabile de energie;
- reglementarea și transparența tarifelor și prețurilor energiei termice;

- asigurarea accesului nediscriminatoriu al utilizatorilor și producătorilor de energie termică la rețelele termice și la serviciul public de alimentare cu energie termică, în condițiile legii;
- sănătatea populației;
- protejarea investițiilor în sistemul de alimentare cu energie termică realizate de către autoritățile administrației publice locale sau alți investitori;
- utilizarea și montarea unor instalații și echipamente a căror performanțe să asigure și să garanteze gradul de siguranță impus de legislația în vigoare pentru infrastructură și pentru sănătatea populației.

Obiectivele serviciului public de alimentare cu energie termică sunt următoarele:

- asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică și eliminarea riscurilor de intoxicare, asfixiere, incendii, explozii sau riscurilor privind sănătatea populației;
- asigurarea calității serviciului public de alimentare cu energie termică;
- accesibilitatea prețurilor la consumatori;
- asigurarea resurselor necesare serviciului public de alimentare cu energie termică, pe termen lung;
- asigurarea siguranței în funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică;
- evidențierea transparentă a costurilor în stabilirea prețului energiei termice;
- asigurarea unui cadru concurențial pentru toți producătorii de energie termică, în condițiile legii;
- asigurarea producerii energiei termice în condiții de eficiență energetică și protecție a mediului.

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Legea 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, „autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor”.

Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare, sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ - teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice 51/2006, fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.

Autoritățile deliberative ale unităților administrativ - teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, în conformitate cu art. 28 alin. (2¹) din Legea 51/2006, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciilor de utilități publice sau a uneia ori mai multor activități din sfera acestor servicii prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

a) unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului

regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

b) operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ - teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;

c) capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

Serviciu de alimentare cu energie termică reprezintă un serviciu public și, din această perspectivă, îi sunt aplicabile prevederile generale din Codul Administrativ și Constituția României, respectiv, în principal:

(i) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale transferă competențe autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor, după caz, respectând principiul subsidiarității și criteriul ariei geografice a beneficiarilor, potrivit căruia **transferul competenței privind furnizarea unui serviciu public se face către acel nivel al administrației publice locale care corespunde cel mai bine ariei geografice a beneficiarilor** (art. 77 Cod Administrativ);

(ii) Obligațiile de serviciu public presupun, în principal, **asigurarea serviciului universal, continuitatea și suportabilitatea serviciului, precum și măsuri de protecție a beneficiarului**. (art. 582 alin. (2) Cod Administrativ);

(iii) În funcție de conținutul activității, serviciile publice pot fi servicii de interes economic general și servicii noneconomice de interes general. Serviciile de interes economic general reprezintă activitățile economice care sunt desfășurate în vederea satisfacerii unei/unor nevoi de interes public, pe care piața nu le-ar asigura sau le-ar asigura în alte condiții, în ceea ce privește calitatea, siguranța, accesibilitatea, tratamentul egal sau accesul universal, fără intervenție publică, pentru care autoritățile administrației publice stabilesc obligații specifice de serviciu public. **Serviciile de interes economic general sunt furnizate direct de**

către o autoritate a administrației publice sau, după caz, de către organisme prestatoare de servicii publice sub monitorizarea și controlul autorității administrației publice competente. (art. 581 alin. (1) și art. 584 alin. (1) și (2) din Codul Administrativ).

(iv) Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și **deconcentrării serviciilor publice.** (Art. 120 alin. (1) Constituția României).

Activitatea de producție energie termică este reglementată și de legislația specifică sectorului energetic. Elcen produce energie termică în cogenerare prin centrale electrice de cogenerare (termoficare)- ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea combinată de energie electrică și termică. Astfel, potrivit prevederilor Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 ("Legea energiei"):

- (i) Activitățile din domeniul energiei termice produse în cogenerare se desfășoară având ca obiectiv constituirea stocurilor de siguranță la combustibilii necesari pentru producerea energiei termice produse în cogenerare și promovarea producției de energie electrică (art. 2);
- (ii) ANRE emite autorizații de înființare pentru realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, de rețehnologizare a acestora (art. 10 alin. (1));
- (iii) ANRE emite licențe pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice din centrale electrice în cogenerare (art. 10 alin. (2) lit. b));
- (iv) Operatorii economici care produc combinate energie electrică și termică și care comercializează cel puțin una dintre acestea vor repartiza costurile între cele două forme de energie, potrivit reglementărilor aprobate de autoritatea competentă (art. 82).
- (v) Preturile și tarifele reglementate pentru activitățile de transport și distribuție a energiei termice produse în cogenerare se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei ("ANRE") și în calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, cheltuielile pentru dezvoltare și protecția mediului precum și o cota rezonabilă de profit, metodologiile de calcul al preturilor și tarifelor fiind aprobate de ANRE (art. 76 alin. (1) și (2)) pentru energia termică destinată consumului sistemelor de alimentare publică cu energie termică (SACET) produsă în centralele în cogenerare.

III. Prezentare serviciul public de alimentare cu energie termică în Municipiul București

Compania Municipală Termoenergetica București SA ("Termoenergetica") a fost înființată prin HCGMB nr. 145/11.03.2019, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul București sub nr. J40/7931/2019, având codul unic de înregistrare RO41269473 și obiect principal de activitate furnizarea de abur și aer condiționat, cod CAEN 3530.

Termoenergetica este operatorul sistemului public de alimentare cu energie termică începând cu data de 01.12.2019, dată la care a intrat în vigoare Contractul de Delegare a **gestiunii directe a serviciului public de alimentare cu energie termică, activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare, în arealul deservit de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Termoenergetică București-Ilfov**, nr. 7 / 29.11.2019.

Sistemul public de alimentare cu energie termică asigură aproximativ **72%** din necesarul de energie termică al Capitalei. Consumatorii de tip casnic reprezintă **93%** dintre consumatorii alimentați, restul fiind de tip social și industrial (instituții publice și agenți economici).

Vechimea mării majorității a rețelelor termice primare este **de peste 25 de ani**, în proporție de aproximativ **68%**, în ultimii 10 ani înlocuindu-se cca. **10,94%**.

Componenta de producție energie termică a gestiunii directe a serviciului public de alimentare cu energie termică este asigurată de Elcen în baza unui contract încheiat cu Termoenergetica.

În regiunea București Ilfov s-a comercializat aproximativ 45% din cantitatea de energie termică comercializată la nivel național.

Elcen este persoană juridică română, societate pe acțiuni, având sediul social în București, str. Splaiul Independenței nr. 227, sector 6.

Elcen a fost înființată în baza HG nr. 1524/2002, ca urmare a reorganizării S.C. Termoelectrica S.A.. ELCEN deține următoarele Puncte de lucru:

1. Centrala Termoelectrică Grozăvești cu sediul în str. Splaiul Independenței nr. 229, sector 6, București;
2. Centrala Termoelectrică București Vest cu sediul în b-dul. Timișoara nr. 106, sector 6, București;
3. Centrala Termoelectrică Progresu cu sediul în str. Pogoanelor nr. 1A, sector 4, București;
4. Centrala Termoelectrică București Sud cu sediul în str. Releului nr. 2B, sector 3, București;
5. Uzina de Reparații cu sediul în București, str. Releului nr. 2B, lot 12/1, sector 3, București.

Domeniul principal de activitate al Elcen este: „Producția, transportul și distribuția energiei electrice” (Cod CAEN 351), iar obiectul principal de activitate este: „Producția de energie

electrică” (Cod CAEN 3511). Activitatea societății include și producerea, transportul și vânzarea energiei termice.

Capacitățile instalate în ELCEN au o **vechime de peste 40-50 de ani (70%), între 20 și 35 ani (15,5 %), cea mai nouă capacitate energetică fiind pusă în funcțiune în anul 2009.**

Centralele termoelectrice ale ELCEN sunt echipate cu grupuri energetice în cogenerare și instalații de vârf de tip cazane de apă fierbinte (CAF).

Puterea electrică disponibilă la nivelul ELCEN este **595,6 MW**.

Puterea termică disponibilă la nivelul ELCEN este **1671 Gcal/h**.

1. CTE București Sud (200 MW):

- două turbine cu abur (100 MW fiecare);
- trei cazane de abur (420 t/h fiecare). La toate cele trei cazane s-au modernizat instalațiile de ardere, pentru încadrare în cerințele de mediu;
- două cazane de apă fierbinte (100 Gcal/h fiecare).

2. CTE Grozăvești (100 MW):

- două turbine cu abur (50 MW fiecare);
- un cazan cu abur (300 t/h). S-a modernizat instalația de ardere, pentru încadrare în cerințele de mediu;
- două cazane de apă fierbinte (100 Gcal/h fiecare).

3. CTE București Vest (185,6 MW):

- o turbină cu gaze (aferentă Ciclului Combinat – 135,6 MW);
- o turbină cu abur (aferentă Ciclului Combinat – 60 MW);
- un cazan de abur (aferent Ciclului Combinat – 170 t/h);
- două cazane de apă fierbinte (100 Gcal/h fiecare).

4. CTE Progresu (110 MW):

- două turbine cu abur (55 MW fiecare);
- trei cazane de abur (420 t/h fiecare). La toate cele trei cazane s-au modernizat instalațiile de ardere, pentru încadrare în cerințele de mediu.

Capitalul social subscris și vărsat al Elcen este de **715.834.690 lei**, împărțit în 71.583.469 acțiuni nominative în valoare de **10 lei**, structura acționariatului fiind următoarea :

- Statul Român prin Ministerul Energiei: 69.798.128 acțiuni (97,51%);
- SNGN Romgaz S.A. : 1.785.341 acțiuni (2,49%).

Energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență este livrată în SEN și tranzacționată în piețele de energie administrate de OPCOM și Transelectrica, asigurând aproximativ **4% din cota de piață de energie electrică la nivel național.**

Energia termică produsă este livrată prin rețeaua de transport și distribuție operată de Termoenergetica, către **aprox. 2 milioane de consumatori bucureșteni și peste 5000 de instituții publice.**

ELCEN asigură **93% din capacitatea sistemului SACET din București.**

În cadrul activității de producere a energiei termice, Elcen are ca și client exclusiv (99% din total livrări) Termoenergetica, pe baza unui contract încheiat în regim reglementat de Ordinul A.N.R.E. nr 122/2013. Structura de alimentare cu energie termică în funcție de sezon este 80-85% pe durata sezonului de iarnă și 15-20% pe durata perioadei rămase din cadrul unui an.

Totodată, Elcen are încheiate 3 contracte de furnizare energie termică cu agenți economici alimentați direct din barele centralelor.

Energia termică produsă de Elcen este livrată la gardul centralelor Elcen de unde este distribuită prin intermediul Termoenergetica. Activitatea de producție a Elcen este dependentă de activitatea de distribuție a Termoenergetica, Elcen fiind parte componentă a Sistemului de Alimentare Centralizată cu Energie Termică din București (SACET).

IV. Etape necesare pentru implementarea prevederilor OUG nr. 61/2017

OUG nr. 61/2017 a avut drept obiectiv transferul pachetelor de acțiuni deținute de către statul român la societățile producătoare de agent termic la unitățile administrației publice locale în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem

centralizat insa prevederile acestui act normativ nu au fost implementate pana la acest moment la nivelul Municipiului Bucuresti. Prima actiune realizata de Consiliul General al Municipiului Bucuresti prin care solicita Guvernului Romaniei aprobarea transferului de actiuni detinut de catre statul roman prin Ministerul Energiei la Elcen a fost realizata prin Hotararea nr. 271/30.07.2025 care a fost transmisa catre Guvernul Romaniei si catre autoritatile publice centrale cu atributii in domeniu.

Pentru implementarea prevederilor OUG nr. 61/2017 se vor parcurge urmatoarele etape:

1. Verificarea unor elemente prevăzute la art. 1 alin.(2) din OUG nr. 61/2017.
Această etapă presupune, printre altele:
 - realizarea unei analize tehnico - economice care să cuprindă justificarea operațiunii și efectele acesteia
 - analiza prealabilă a respectării normelor naționale și europene în materie de ajutor de stat și concurență, sens în care vor fi inițiate consultări prealabile cu Consiliul Concurenței
 - posibile soluții pentru plata datoriilor CM Termoenergetica SA către ELCEN
 - verificarea tuturor contractelor, acordurilor la care ELCEN este parte, pentru a vedea dacă sunt necesare notificări sau acorduri prealabile. În acest context menționăm faptul că ELCEN a semnat în anul 2024 trei contracte de finanțare din Fondul de Modernizare, în scopul realizării a trei noi capacități de cogenerare de înaltă eficiență în cadrul CTE Grozăvești, CTE Progresu și CTE București Sud;
 - preluarea de către Municipiul București și a eventualelor obligații financiare rezultate din împrumuturile contractate sau garantate de stat ale ELCEN;
 - verificarea avizelor, licențelor și autorizațiilor de funcționare astfel încât să se asigure funcționarea continuă a centralelor pe toată durata transferului și ulterior finalizării acestuia.
2. Pregătirea de către Ministerul Energiei, a unei oferte de vânzare. Această etapă presupune, în acord cu prevederile art. 2 alin. (2) din OUG nr. 61/2017, respectarea condițiilor prevăzute la art. 1 alin. (2) (*îndeplinirea cumulativă a condițiilor*) și art.3 alin. (1) (*preț de ofertă stabilit în baza unui raport de evaluare realizat de un evaluator independent, autorizat ANEVAR, ale cărui servicii vor fi achiziționate de Ministerul Energiei*).
3. Negocierea contractului de vânzare - cumpărare prin care se realizează transferul. Conform prevederilor art.4 din OUG nr. 61/2017, elementele principale ale contractului de vânzare - cumpărare se vor aproba prin hotărâre a Guvernului.

Municipiul București și Ministerul Energiei vor încheia un protocol/memorandum de colaborare în vederea asigurării coordonării instituționale, schimbului de date/documente și informații și implementării măsurilor necesare pentru realizarea transferului prevăzut de OUG nr. 61/2017.

Totodată, părțile vor avea posibilitatea să modifice, completeze și adapteze un Plan de acțiuni, în funcție de concluziile analizelor efectuate, cerințele cadrului legal aplicabil și necesitățile identificate în etapa de implementare, astfel încât procesul de transfer să fie realizat în condiții de eficiență, legalitate și predictibilitate, iar obiectivul final al operațiunii să fie atins.

Implementarea etapelor prevăzute în Planul de acțiuni va avea în vedere și analiza condițiilor prevăzute de OUG nr. 61/2017 și de alte acte normative aplicabile, inclusiv aspectele referitoare la normele privind ajutorul de stat și concurența, eventualele acorduri necesare din partea creditorilor Elcen, precum și implicațiile aferente obligațiilor financiare existente ale societății. Aceste aspect vor fi analizate în cadrul etapelor de implementare, analizelor tehnico-economice și a analizelor diagnostic financiar, tehnic și juridic.

V. Argumente cu privire la transferul pachetului de acțiuni detinut de Ministerul Energiei la Societatea Electrocentrale București S.A. ("ELCEN") către Municipiul București

1. Securitate națională și interesul local. Respectarea cadrului legal aplicabil

Implementarea prevederilor OUG nr. 61/2017 asigură respectarea cadrului legal aplicabil serviciului public de alimentare cu energie termică și reprezintă o problemă de securitate națională, existând un risc ridicat cu privire la asigurarea continuității acestui serviciu public care poate afecta major populația din București. În cazul în care Guvernul României va aprecia necesar, poate solicita avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării pentru aprobarea transferului de acțiuni.

Deși atât cadrul legal general, inclusiv la nivel de Constituție, cât și cadrul legal special, stabilesc în mod clar și fără echivoc faptul că alimentarea cu energie termică este un serviciu public de interes general care include activitățile de producție, distribuție, furnizare și transport energie termică și că acest serviciu se desfășoară la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, totuși, la nivelul Municipiului București, activitatea de producție este asigurată de Elcen, o societate care este sub coordonarea Ministerului Energiei.

Transferul acțiunilor emise de Elcen contribuie major la asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termică care reprezintă o componentă de securitate națională și locală

avand in vedere ca prin acest serviciu se asigura satisfacerea nevoilor esentiale si de interes public general cu caracter social ale colectivitatile locale din Bucuresti.

Desi la nivel legislativ, inclusiv constitutional, asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică este in responsabilitatea unităților administrativ-teritoriale si acest serviciu include si componenta de productie, totusi, la nivelul Bucurestiului, compania care asigura productia de energie termica, respectiv Elcen, este o companie aflata sub autoritatea Ministerului Energiei.

Mentionam ca aproape toate SACET-urile pe teritoriul Romaniei sunt centralizate si integrate si aflate sub coordonarea unitatilor administrative-teritoriale respectand astfel cadrul legal aplicabil, Municipiul Bucuresti fiind printre ultimele doua exceptii (Bucuresti si Craiova) care nu coordoneaza si componenta de productie a SACET, desi aceasta zona reprezinta cea mai mare componenta a serviciului public national de alimentare cu energie termica (sursa datelor: Raport privind starea serviciului public de alimentare cu energie termica in sistem centralizat pentru anul 2024 elaborat si publicat de ANRE).

Aceasta lipsa de integrare si coordonare a fost si este una dintre cauzele care determina existenta unui risc major cu privire la asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termica in Bucuresti intrucat strategiile existente nu sunt corelate, integrate si Municipiul Bucuresti nu are nicio parghie legala sa isi exercite in fapt atributiile setate de legislatia aplicabila, respectiv de a asigura continuitatea serviciului public de alimentare cu energie termica, de a elabora programe de eficientizare energetica inclusiv cu privire la componenta de productie, de a include in strategiile sale pentru energie termica inclusiv componenta de productie prin dezvoltarea de proiecte cu surse de energie regenerabila in beneficiul populatiei, de a exercita controlul serviciului public de alimentare cu energie termica etc. (atributiile autoritatilor administratiei publice locale in asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termica sunt prevazute de art. 8 alin. (2) din Legea nr. 325/2006).

2. Coordonarea si corelarea integrata a strategiilor si programelor de investitii pentru eficientizarea serviciului public de alimentare cu energie termica

Conform Legii nr. 325/2006, politica în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se elaborează de către Ministerul Energiei împreună cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și este parte integrantă a politicii energetice a statului. Politica de protecție socială în domeniul alimentării cu energie termică se elaborează de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în conformitate cu prevederile legale – conf. art. 6. Strategia națională privind serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat este elaborată de Ministerul Energiei ca parte a Strategiei energetice naționale – conf. art. 7 și art. 12. Strategiile locale de alimentare cu energie termică se actualizează prin grija

autorităților locale pentru atingerea obiectivelor stabilite la art. 4 conform politicilor elaborate de Ministerul Energiei

Municipiul București a aprobat în 2023 Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București care conține o serie de recomandări esențiale pentru serviciul public de alimentare cu energie termică inclusiv în ceea ce privește capacitățile de producție. Cu titlu de exemplu, printre altele, această strategie prevede ca *"(..) se constată că începând cu anul 2027 există riscul de a se rămâne fără capacități disponibile pentru asigurarea necesarului de energie termică."* Deși, așa cum vom prezenta mai jos, există proiecte de investiții la nivelul Elcen în dezvoltare, totuși, imposibilitatea ca Municipiul București să coordoneze, să controleze acest program de investiții deși are responsabilitatea legală în acest sens, poate conduce la disfuncții majore ale SACET.

Cu privire la reabilitarea sistemului de termoficare, Municipiul București are în prezent următoarele proiecte în derulare:

1. „Reabilitarea sistemului de termoficare al Municipiului București (7 obiective însumând o lungime de traseu de 31,621 km)”

Reabilitarea sistemului de termoficare al Municipiului București face parte din „Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București” elaborată de către Autoritatea Municipală de Reglementare a Serviciilor Publice. Valoarea devizului general al acestei investiții se ridică la 429.384.374,57 lei (exclusiv TVA). Contractul de proiectare, asistență tehnică și execuție a fost atribuit Companiei Municipale Energetica București SA. Rețeaua abordată spre reabilitare este rețeaua de transport agent termic care înregistrează pierderile cele mai mari în sistem. Înlocuirea conductelor se va face folosind conducte preizolate, dotate cu sisteme de detecție a eventualelor pierderi de agent termic.

2. Prin OUG nr. 53/2019 a fost aprobat Programul multianual de finanțare a investițiilor pentru modernizarea, reabilitarea, retehnologizarea și extinderea sau înființarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică a localităților, denumit Programul Termoficare, implementat de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației („MDLPA”) în perioada 2019-2027 și finanțând proiectele de investiții noi și cele aflate în derulare. Ca urmare a acestor demersuri, în data de 12.12.2022 au fost semnate cu MDLPA o serie de contracte de finanțare a 85% din valoarea lucrărilor pentru aproximativ 18 km de rețea. Contractele au o durată de un an cu posibilitate de prelungire pe o perioadă totală de maxim doi ani.
3. “Reabilitarea sistemului de termoficare al municipiului București 105,969 km”

Municipiul București implementează acest proiect finanțat inițial în cadrul Programului Operațional Infrastructura Mare (POIM), în baza contractului nr. 407/14.11.2020 încheiat cu Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de Autoritate de Management.

Acest proiect major de reabilitare a sistemului de termoficare a Municipiului București urmărește modernizarea, optimizarea și reabilitarea a 105,969 km traseu de transport a agentului termic, respectiv 211,94 km de conducte ale rețelei de transport. Cei 105,969 km sunt împărțiți în 25 de tronsoane și reprezintă secțiunile cu cele mai mari pierderi de căldură/apă de adaos ale rețelei generale. Valoarea totală a proiectului este de 1.595.682.510,25 lei, dintre care 1.184.691.274,48 lei valoare totală nerambursabilă. Termenul estimat de finalizare este 31 decembrie 2027.

4. Modernizarea magistralei de termoficare II VEST

Scopul proiectului este acela de a reabilita aproximativ 1,97 km de traseu de rețea de transport apă fierbinte în perioada 2025-2026.

5. Modernizarea sistemelor de măsurare a energiei termice

Obiectivul general al proiectului îl constituie modernizarea sistemelor de măsurare a energiei termice, implementarea unui sistem informatic în vederea citirii de la distanță a mijloacelor de măsurare a energiei termice și modernizarea/înlocuirea armăturilor, zonei de liniștire aferente fiecărei bucle de contorizare și a reguletoarelor de presiune diferențială, necesare în echilibrarea hidraulică a instalației de încălzire. Valoarea totală a proiectului este de 720.987.000 lei (TVA inclus), urmărindu-se finanțarea prin Fondul pentru Modernizare.

6. Modernizarea centralei termice Amzei din cadrul obiectivului de investiții „Modernizare 11 centrale termice din Municipiul București

7. Implementarea unor noi sisteme de automatizare pentru punctele termice (urbane și dotații) și a unui nou sistem de supraveghere și conducere operativă (SCADA) pentru punctele termice (urbane, industriale și dotații) modulele, nodurile și centralele termice, precum și pentru dispeceratele zonale și dispeceratul general aflate în administrația CMTEB S.A

Proiectul își propune să îmbunătățească serviciile de livrare de energie termică, prin implementarea unui sistem de supraveghere și conducere operativă (SCADA) pentru punctele termice pentru îmbunătățirea calității serviciului de furnizare a apei calde de consum și a căldurii către consumatorii, micșorarea consumului de energie electrică și monitorizarea permanentă a parametrilor de funcționare.

Valoarea totală a proiectului este de **814.857.000 lei** (TVA inclus), urmărindu-se finanțarea prin Fondul pentru Modernizare.

Proiecte noi vizate de ELCEN:

1. Implementarea unei unități de cogenerare de înaltă eficiență în cadrul CTE București Sud;
2. Eficientizarea activității din CTE Grozăvești prin implementarea unei unități de cogenerare în ciclu combinat;
3. Implementarea unor capacități de cogenerare de înaltă eficiență utilizând motoarele termice, în CTE Progresu;
4. Implementarea unor centrale fotovoltaice pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, în centralele termoelectrice ELCEN.

Total investiții noi echivalente: ~ 800 MWe + 580 MWt.

Valoarea estimată a investițiilor: ~ **656.000.000 Euro**, fără TVA

Sursa de finanțare: Fondul de Modernizare

Strategia energetică a României 2025 – 2035, cu perspectiva anului 2050 aprobată prin HG nr. 1491/2024 prevede o serie de obiective care se referă la serviciul public de alimentare cu energie termică, inclusiv în ceea ce privește capacitățile de producție însă și cu privire la rețeaua de transport și rețeaua de distribuție: Îmbunătățirea accesului la energie termică în sistem distribuit sau individual, realizarea de noi investiții integrate în Sisteme de Alimentare Centralizate cu Energie Termică: producător de energie termică - transport și distribuție, sprijinirea cogenerării de înaltă eficiență prin scheme de sprijin de tip bonus și co-finanțarea de investiții, în producția în sistem de cogenerare, stocarea energiei termice și în modernizarea rețelelor de termoficare, reducerea semnificativă a pierderilor de energie și a pierderilor masice în rețele de transport și distribuție energie termică.

Prin transferul acțiunilor deținute de statul român prin Ministerul Energiei la Elcen de către Municipiul București se implementează o abordare integrată și centralizată a întregului sistem abordând inclusiv aspecte strategice care țin de capacitățile de producție însă și corelarea programelor de investiții. Mai mult decât atât, Municipiul București va avea posibilitatea să eficientizeze și să optimizeze inclusiv consumul de energie electrică la nivel de municipiu precum și eventual să utilizeze capacitățile de producție ale Elcen și pentru nevoile de energie la nivel local, cu respectarea cadrului legal aplicabil.

3. Eficientizarea costului gicacaloriei în București în beneficiul populației

Finanțarea serviciului public de alimentare centralizată cu energie termică a Municipiului București este asigurată din sumele încasate de la consumatori și din subvenția plătită de către Municipiul București (calculată ca diferența dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice livrate populației și prețurile locale de facturare). Cu

titlu de exemplu, valoarea acestor subvenții acordate/plătite din bugetul local al Municipiului București a fost de **1.086.157 mii lei** pentru anul **2024**, și respectiv **1.878.166 mii lei** pentru anul **2023**.

Aproximativ întreaga producție de energie termică pentru Municipiul București este asigurată de către Elcen. În același timp, administrarea serviciului public de alimentare centralizată cu energie termică a Municipiului București, asigurată anterior de Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice ("RADET"), a fost preluată în decembrie 2019, în urma intrării RADET în procedura falimentului, de către Termoenergetica, societate la care Municipiul București este acționar majoritar.

În vederea eficientizării și a reducerii, inclusiv pe termen lung, a sarcinilor de plată ale Municipiului București, este necesară restructurarea modalității de susținere de către Municipiul București a Termoenergetica și Elcen. În lipsa unor soluții de plată sau unor eventuale alte restructurări juridice/contractuale și în lipsa finalizării tranzacției în baza OUG nr. 61/2017, nivelul datoriilor Termoenergetica poate crește și mai mult și atrage riscul ca și împotriva ei să fie inițiate proceduri de insolvență urmată de faliment și lichidare sau chiar direct procedura de faliment, ceea ce poate duce în final la încetarea activității acesteia și afectarea majoră a serviciului public de alimentare cu energie termică.

Potrivit raportului întocmit de Administratorul judiciar la intrarea în insolvența a RADET București, societatea care avea delegată gestiunea serviciului public de alimentare cu energie electrică înainte de Termoenergetica, concluziile privind cauzele de natură economică sunt următoarele:

- (i) Dificultăți în recuperarea creanțelor, inclusiv dificultăți în a încasa subvențiile care au avut un impact major (974 mil lei a fost impactul sumelor neincasate din subvenții la care se adăuga dobânzile și penalitățile pe care RADET a trebuit să le plătească furnizorilor de agent termic);
- (ii) Aplicarea distructivă a unei relații comerciale născute pe fundamente economice greșite, a principiului privind calculul penalităților de întârziere și stingerea lor cu prioritate, a creat un cerc vicios între RADET și Elcen în care RADET plătea lunar penalități de întârziere în timp ce facturile curente erau răsplatite întârziat în fiecare lună bazat pe calculul pentru noi penalități de întârziere;
- (iii) Bugetul de venituri și cheltuieli RADET a fost aprobat cu un deficit de aproximativ 10% datorat în principal datorită istorice față de Elcen;
- (iv) Nerealizarea veniturilor programate cauzate în principal de scăderea cantității de energie termică livrată care a avut drept cauză reducerea consumului de energie termică

pentru incalzire si apa calda, ca efect al reducerii numarului de consumatori prin debransare sau economie, a schimbarii climei si nu in ultimul rand, a reabilitatii termice a imobilelor;

(v) Pierderi provocate de diferenta de tarif la energia termica furnizata populatiei in vederea mentinerii in functiune a sistemului existand impact financiar al diferentelor dintre tarifele aprobate de ANRSC si cele aprobate de HCBMB;

(vi) Datoriile comerciale acumulate nu au acoperire in active care sa fie valorificate;

(vii) Posibilitatile reduse de a face fata obligatiilor de plata si sustinerea activitatii din Fonduri proprii;

(viii) Volumul scazut al disponibilitatilor banesti a condus implicit la posibilitati reduse de a face fata datoriilor scadente, neachitarea acestora conducand la dificultati de ordin financiar, agravand astfel situatia financiara a RADET;

(ix) Popirile succesive asupra unor sume care reprezentau intre 50%- 100% din incasarile RADET pe anul 2015;

(x) Structura financiara dezechilibrata in conditiile in care datoriile pe termen scurt de exploatare, reprezinta 99% din totalul datoriilor Regiei in conditiile in care imobiliarile se amortizeaza pe parcursul mai multor ani si detin 87% din totalul activelor RADET.

Concluzii privind cauzele de natura tehnica:

(i) Sistemul de termoficare vechi cu instalatii de transport si distributie a energiei termice cu un grad avansat de uzura cu consecinte in corozionul retelelor primare si secundare, pierderi de agent termic, pierderile totale crescand de la 21,24% in 2005 la 27,56% in anul 2015;

(ii) Sistemul de termoficare este mult supradimensionat atat fata de necesarul de consum de la acel moment cat si fata de trendul consumului, fiind la 30% din capacitate; impactul financiar estimat in 2015 doar pentru pierderile efective de agent termic si apa de adaos a fost de 129 mil lei iar impactul cumulat estimat in perioada analizata 2013 – 2016 a fost de 398 mil lei.

(iii) Lucrarile de reparatii si intretinere in vederea mentinerii in functiune a sistemului de termoficare (lucrari de tip preventi, programate) au fost insuficiente;

(iv) Lucrările de investitii in retea au fost putine si nu au fost subordonate unui masterplan destinate rezolvării pe termen lung a pierderilor din sistemul centralizat de termoficare; intre 2011 si 2016 fondurile pentru investitie solicitate de catre Regie au fost de 1,6 mld, lei in timp ce suma alocata de HCGM a fost de 133 mil lei, de peste 12 ori mai mica.

O parte din elementele de mai sus sunt încă valabile și în prezent și pot conduce la același rezultat absolut inacceptabil respectiv insolvența Termoenergetică.

Lipsa fondurilor necesare pentru plata de către Municipiul București a subvenției la energia termică livrată populației din Municipiul București poate afecta negativ situația financiară a operatorului Termoenergetică și implicit a Municipiului București, poate duce la sistarea asigurării serviciului de furnizare a energiei termice, și poate afecta activitatea Municipiului București.

Pentru reabilitarea rețelelor necesare prestării serviciilor publice de transport, utilități și alimentare cu energie termică, Municipiul București ar trebui să realizeze ample proiecte de investiții, pentru care este posibil să nu aibă fonduri suficiente.

Pentru reabilitarea și modernizarea sistemelor publice de transport, utilități și alimentare cu energie termică ce deservește Municipiul București, precum și pentru reducerea pierderilor și a cheltuielilor de exploatare (generate, de exemplu, de vechimea și starea de uzură a sistemului), Municipiul București realizează în prezent și este posibil să realizeze și în viitor programe ample de reparații și investiții, ce necesită fonduri semnificative de la bugetul local și/sau alte surse de finanțare.

În prezent, Municipiul București derulează ample programe de investiții în rețeaua de termoficare în vederea reducerii pierderilor și eficientizării în final a costurilor care stau la baza pretului gigacaloriei în București, pret reglementat setat de ANRE. O componentă a pretului gigacaloriei îl reprezintă costul energiei termice, cost pe care, deși Municipiul București are dreptul legal să îl controleze și obligația să îl eficientizeze pentru beneficiul comunității locale, acest lucru este imposibil de realizat.

Considerăm că transferul acțiunilor Elcen la Municipiul București ar conduce la posibilitatea exercitării atribuțiilor legale de către Municipiul București și posibilitatea ca măsuri de eficientizare să fie aplicate integrat. Mai mult decât atât, se pot regla mecanismele contractuale care astăzi conduc la costuri suplimentare majore. Din punct de vedere al legislației secundare în domeniu, aceasta trebuie revizuită în vederea obținerii unei reale sincronizări a termenelor de plată aferente diferitelor facturi: termenul de plată al facturii la energia termică cumpărată de operatorul de transport și distribuție, cu termenul de plată al facturii la energie termică vândută către consumatorul final și cu termenul de plată al facturii de combustibil necesar producerii de energie termică. Se recomandă această sincronizare deoarece decalajul între diferitele termene de plată conduce în prezent la probleme de cashflow, nerespectarea termenelor contractuale, incapacitate de plată, risc de insolvență și, nu în ultimul rând, faliment.

În plus față de argumentele de mai sus, subliniem și următoarele aspecte:

- (i) Securitatea energetica nationala si locala, inclusiv protejarea populatiei prin asigurarea continua a agentului termic;
- (ii) Reducerea pierderilor din retea prin cresterea capabilitatii pentru realizarea de investitii suplimentare;
- (iii) Scaderea pretului gicacaloriei, inclusiv a subventiei pe care o aloca Municipiul Bucuresti ca urmare a reducerii pierderilor;
- (iv) Reducerea costurilor prin eliminarea penalitatilor si functionarea normala fara deficiente a sistemului de termoficare;
- (v) Evitarea insolventei Elcen si Termoenergetica;
- (vi) Obtinerea unui Sistem Centralizat de termoficare si in Bucuresti care va putea beneficia de finantari suplimentare pentru modernizare si decarbonare continua.

Avantajele sociale si economice in ceea ce priveste transferul de actiuni Elcen catre Municipiul Bucuresti includ:

1. Posibilitatea obtinerii unor finantari suplimentare pentru infrastructura tehnico-edilitare, aspect care va conduce la reducerea pierderilor din retea si reducerea pretului gigacaloriei;
2. Posibilitatea aplicarii in mod integrat a unor masuri de eficientizare energetica, de decarbonare in vederea implementarii legislatiei nationale si europene in domeniul eficientei energetice si decarbonare;
3. Asigurarea unei productii predictibile de energie termica avand in vedere ca Elcen are o pozitie de monopol in Bucuresti privind producerea de energie termica si locul 5 in ceea ce priveste cota de piata - energie electrica-in Sistemul Energetic National (aproximativ 4% din productia nationala de energie);
4. Elaborarea unei strategii unice care sa vizeze toate componentele SACET, inclusiv productie, strategie care sa fie in responsabilitatea Municipiului Bucuresti - investitii majore planificate pentru anii urmasori cu impact important in Bucuresti atat la Elcen cat si la Termoenergetica care trebuie integrate, corelate, completate in mod coerent si unitar;
5. Cresterea capacitatii de a atrage fonduri europene nerambursabile.

VI. Propuneri supuse aprobării Guvernului

Având în vedere solicitarea CGMB de transfer a pachetului de acțiuni deținut de către Statul Român prin Ministerul Energiei la Elcen precum și argumentele prezentate mai sus, propunem Guvernului următoarele:

- Acordul, de principiu, privind inițierea procedurilor/acțiunilor/activităților necesare transferului pachetului de acțiuni deținut de către Statul Român prin Ministerul Energiei la Elcen către Municipiul București, în condițiile parcurgerii, de către Ministerul Energiei și Consiliul General al Municipiului București, a etapelor prevăzute de lege în acest sens.
- Derularea etapelor necesare implementării conform celor prevăzute la pct. IV se realizează sub coordonarea Șefului Cancelariei Primului Ministru; Guvernul va fi informat lunar cu privire la stadiul de implementare și, în cazul în care sunt necesare modificări legislative și/sau luarea unor măsuri de către Guvern, acestea se vor supune aprobării și/sau analizei cu celeritate.